

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCANDA GÜNƏBAXAN İSTEHSALI İLƏ BAĞLI

ARAYIŞ

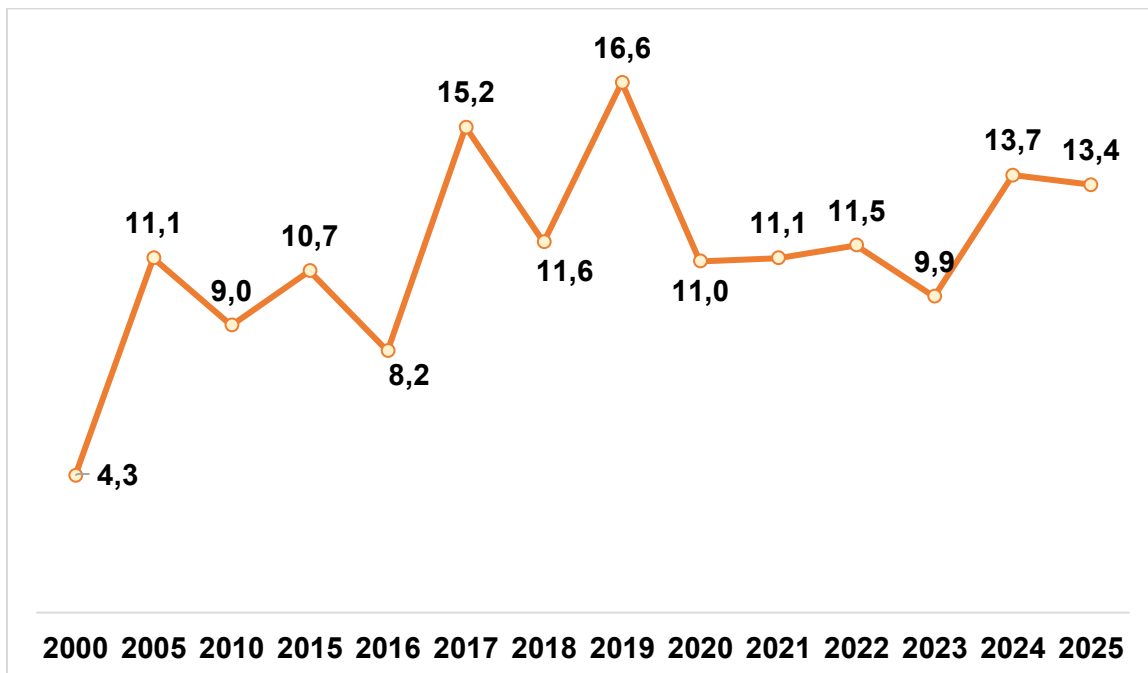
Mündəricat

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri.....	3
2. Qiymət göstəriciləri	5
3. İdxal və ixrac göstəriciləri	6
4. Qlobal istehsal, idxal və ixrac göstəriciləri	7

1. Sahə, istehsal və məhsuldarlıq göstəriciləri

2025-ci ilin məlumatlarına əsasən Azərbaycanda günəbaxanın əkin sahəsi 13,4 min hektar olub. 2025-ci ildə günəbaxanın əkin sahəsi 2020-ci ilə nisbətən 21,8% artmış, 2024-cü ilə nisbətən isə 2,2% azalmışdır (Qrafik 1).

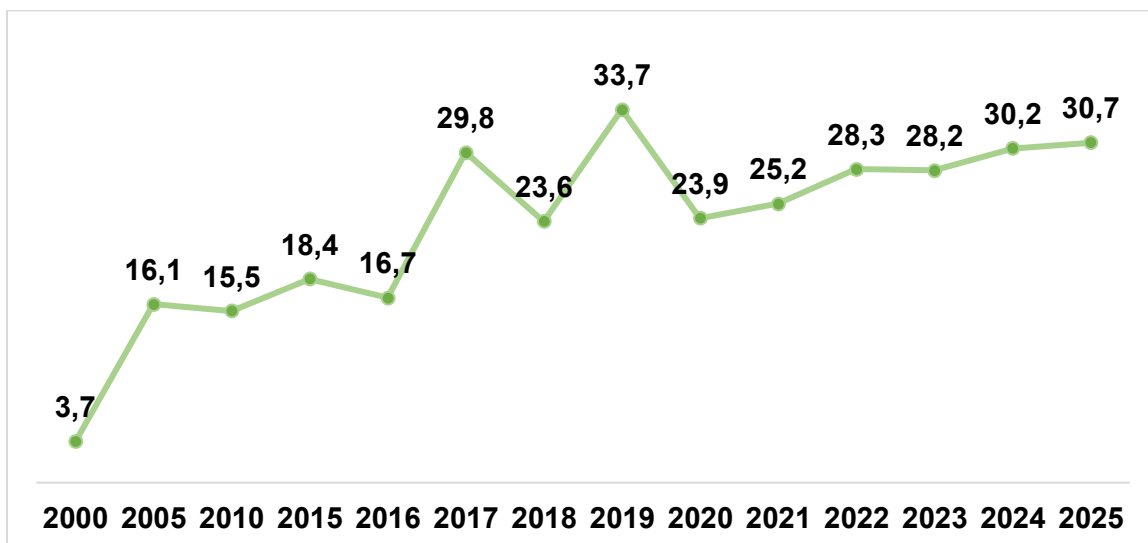
Qrafik 1. Azərbaycanda dən üçün günəbaxanın əkin sahəsinin dinamikası, min ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2025-ci ildə dən üçün günəbaxan istehsalı 2020-ci ilə nisbətən 28,4%, 2024-cü ilə nisbətən isə 1,6% artaraq 30,7 min ton olub (Qrafik 2).

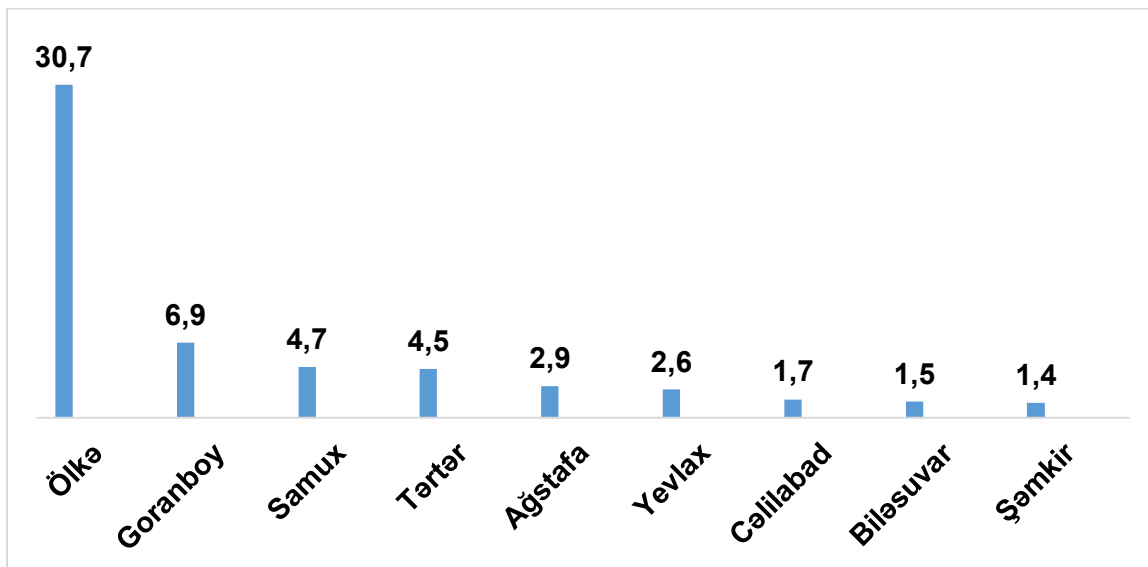
Qrafik 2. Azərbaycanda dən üçün günəbaxan istehsalının dinamikası, min ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

🇦🇩 2025-ci ildə cəmi günəbaxan istehsalının 22,5%-i Goranboyda, 15,3%-i Samuxda, 14,6%-i Tərtərdə, 9,4%-i Ağstafada, 8,5%-i Yevlaxda, 5,5%-i Cəlilabadda, 4,9%-i Biləsuvar və 4,6%-i Şəmkirdə olmaqla, ümumilikdə 85,3%-i səkkiz rayonun payına düşüb (Qrafik 3).

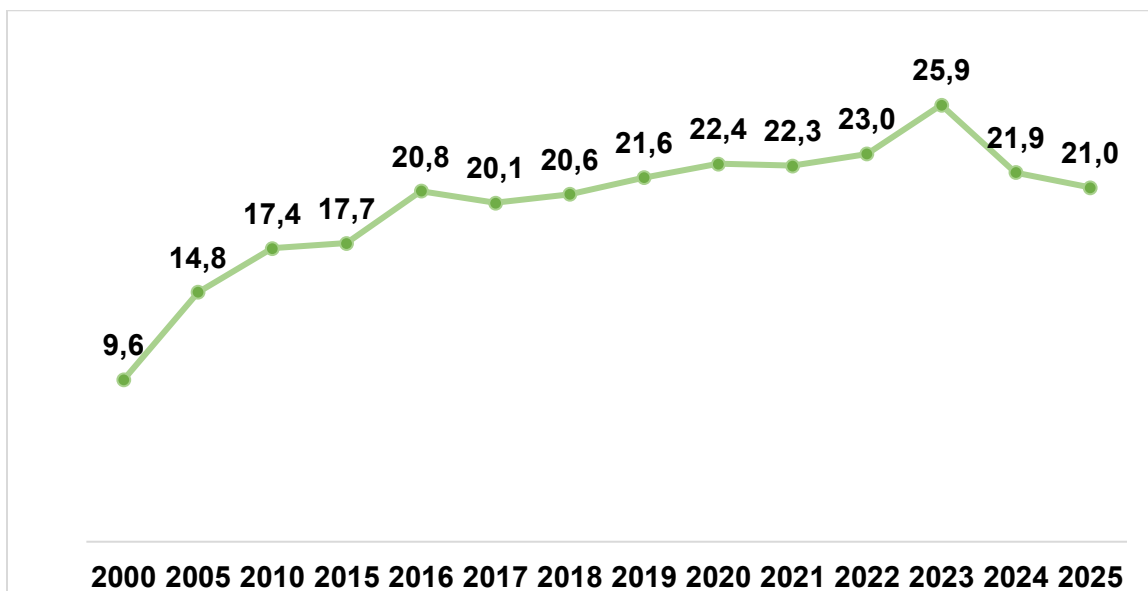
Qrafik 3. 2025-ci ildə əsas istehsalçı rayonlarda məhsul yığımı, min ton

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

🇦🇩 Günəbaxanın məhsuldarlığı 2025-ci ildə 21.0 sent/ha olub. Məhsuldarlıq səviyyəsi 2020-ci ilə nisbətən 6,3%, 2024-cü ilə nisbətən isə 4,1% azalmışdır (Qrafik 4).

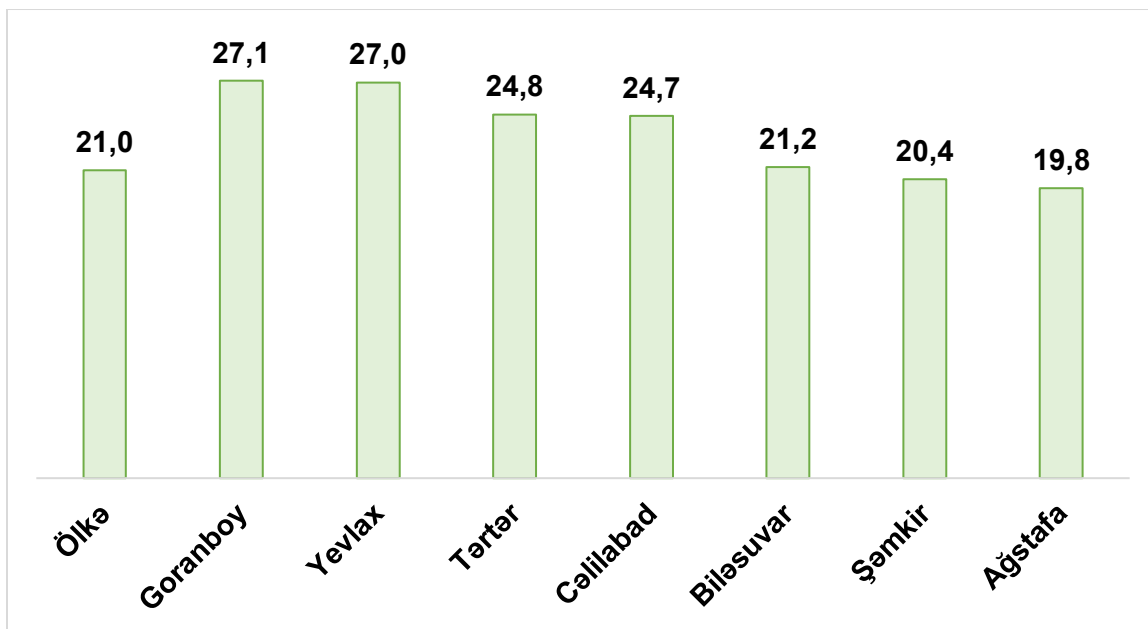
Qrafik 4. Günəbaxanın məhsuldarlığının dinamikası, sent/ha

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2025-ci ildə də Goranboy, Yevlax, Tərtər, Cəlilabad və Biləsuvar rayonlarında məhsuldarlıq göstəricisi ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olub (Qrafik 5).

Qrafik 5. Əsas istehsalçı rayonlarda məhsuldarlıq, sent/ha

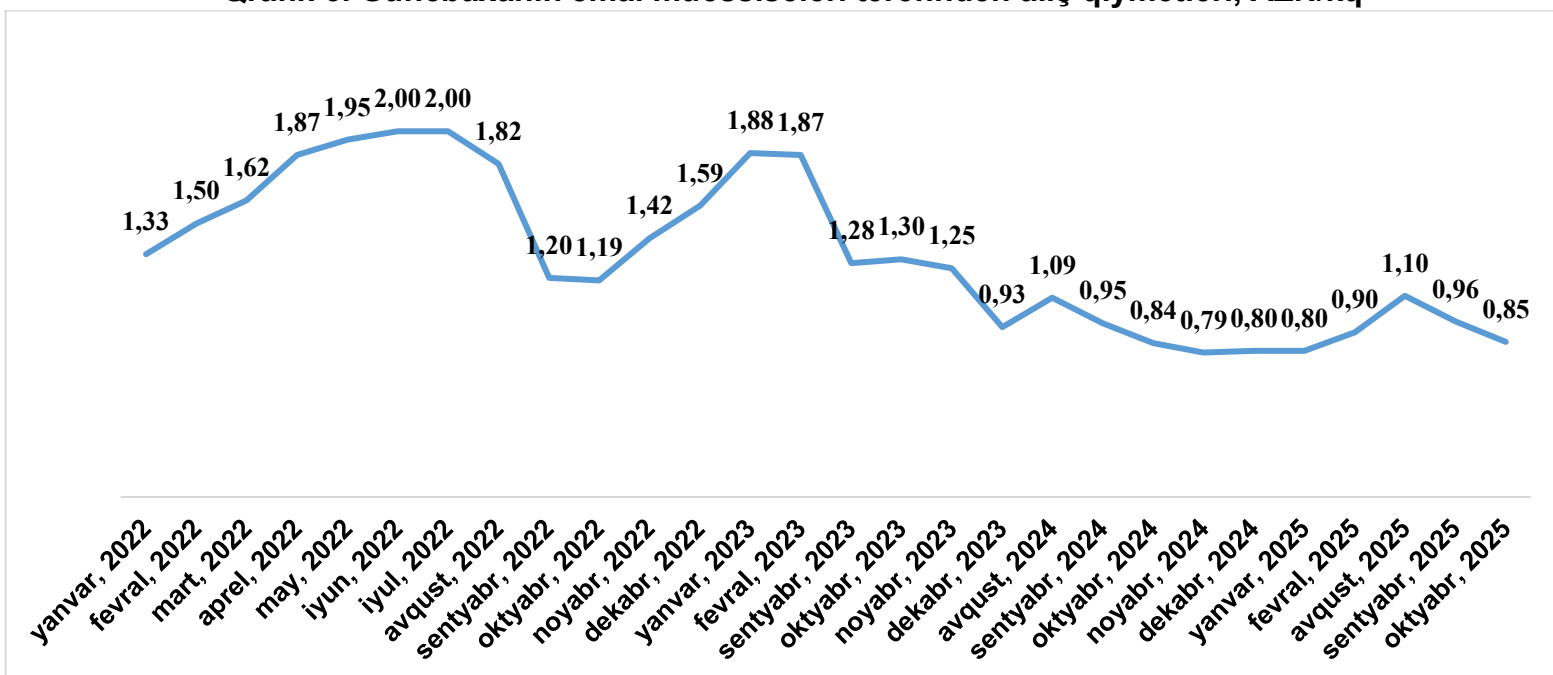

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2. Qiymət göstəriciləri

2022-2024-cü illər ərzində günəbaxanın emal müəssisələri tərəfindən alış qiymətləri 0,80-2,0 AZN/kq, 2025-cü ildə isə 0,80-1,10 AZN arasında dəyişib (Qrafik 6).

Qrafik 6. Günəbaxanın emal müəssisələri tərəfindən alış qiymətləri, AZN/kq

Mənbə: aqrarbazar.az

3. İdxal və ixrac göstəriciləri

2025-ci ildə ölkəyə günəbaxan dəni idxalı 2020-ci ilə nisbətən 25,4% azalmış, 2024-cü ilə nisbətən isə 32,4% artaraq 7,3 min ton olub (Cədvəl 1).

Cədvəl 1. Günəbaxan dəninin idxal həcmi

	İdxal	
	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları
2015	13,907.4	4,970.7
2016	7,203.1	2,952.0
2017	9,044.6	4,620.0
2018	6,777.0	4,073.5
2019	6,796.8	4,944.0
2020	9,813.0	8,520.4
2021	6,304.9	7,437.0
2022	4,196.7	6,352.9
2023	5,301.8	8,470.8
2024	5,531.1	9,771.8
2025	7.323,2	13.549,2

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

2025-ci ildə ölkəyə idxal olunan günəbaxan dəninin 52,8%-i Türkiyənin, 18,4%-i Çinin və 7,5%-i Rusiyanın payına düşüb (Cədvəl 2).

Cədvəl 2. Günəbaxan dəni idxalının ölkələr üzrə bölgüsü

	2022		2023		2024		2025	
	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları	Miqdar, ton	Məbləği, min ABŞ dolları
Çin	1,718.9	3,155.0	1,768.9	3,563.2	1,514.6	3,052.7	1,344.2	2,641.7
Rusiya	986.9	760.0	1,713.2	1,314.5	966.6	785.5	550.1	478.2
Türkiyə	1,319.1	2,248.6	1,321.8	2,633.2	1,924.8	3,556.2	3,869.4	7,170.4
Ukrayna	66.0	51.0	6.7	5.7	16.0	19.3	30.5	27.1
Digər	105.8	138.3	491.2	954.2	1,109.1	2,358.1	1,529.0	3,231.8
Cəmi idxal	4,196.7	6,352.9	5,301.8	8,470.8	5,531.1	9,771.8	7.323,2	13.549,2

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

2025-ci ildə ölkəyə idxal olunan “Xam günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” 2024-cü ilə nisbətən 11,2% azalmış, “Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” isə 2024-cü ilə nisbətən 0,5% artıb (Cədvəl 3).

Cədvəl 3. Günəbaxan yağının idxal həcmi

	Xam günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları		Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları	
	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları	miqdarı, ton	məbləği, min ABŞ dolları
2015	21,307.4	13,064.7	19,707.2	12,116.4
2016	49,500.8	38,598.7	5,842.4	5,987.9
2017	46,003.3	34,146.2	11,634.7	10,821.6
2018	42,137.1	31,645.2	12,016.5	11,121.2
2019	48,810.8	33,049.8	12,707.9	11,335.8
2020	39,965.3	32,014.1	11,963.2	11,742.6
2021	42,990.1	55,841.5	11,343.7	17,767.6
2022	33,503.1	50,975.7	12,902.6	21,557.5
2023	34,351.1	30,331.0	20,476.6	22,618.6
2024	43,737.2	38,741.7	23,049.1	24,981.6
2025	38,836.3	45,896.7	23,168.5	33,528.6

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

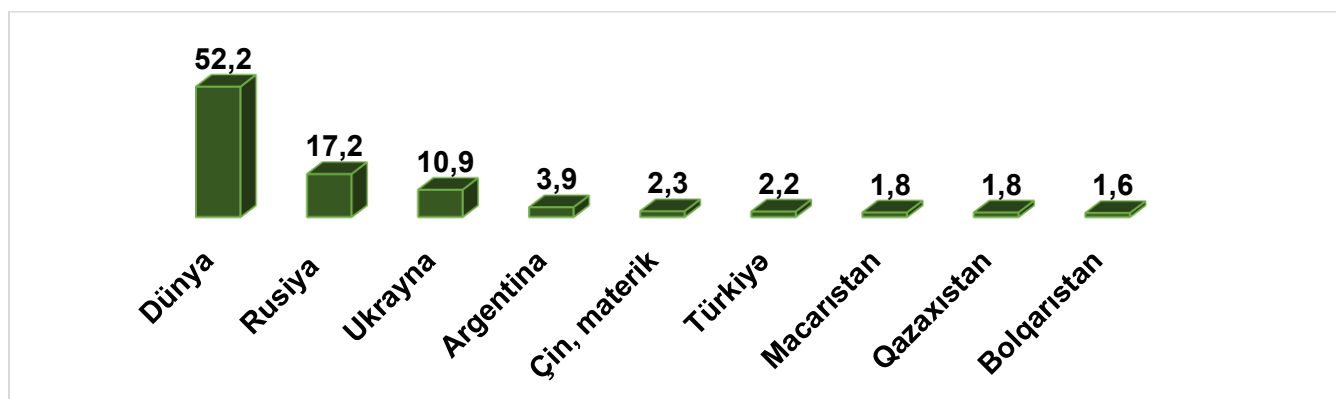
2025-ci ildə “Xam günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” idxalının 99.9%-i Rusiyanın payına düşüb. “Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” idxalının isə 93,9%-i Rusiyanın, 5,4%-i Türkiyənin payına düşüb.

2025-ci ildə “Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” ixracı 3,3 min ton olub ki, bunun da 66,7%-i İraqın, 33,3%-i Gürcüstanın payına düşüb.

4. Qlobal istehsal, idxal və ixrac göstəriciləri

FAO-nun məlumatına əsasən dünya üzrə 2024-cü ildə 52,2 milyon ton günəbaxan istehsal olunub. Dünya üzrə istehsal olunan günəbaxanın 85,6%-dən çoxu 10 ölkənin payına düşüb (Qrafik 7).

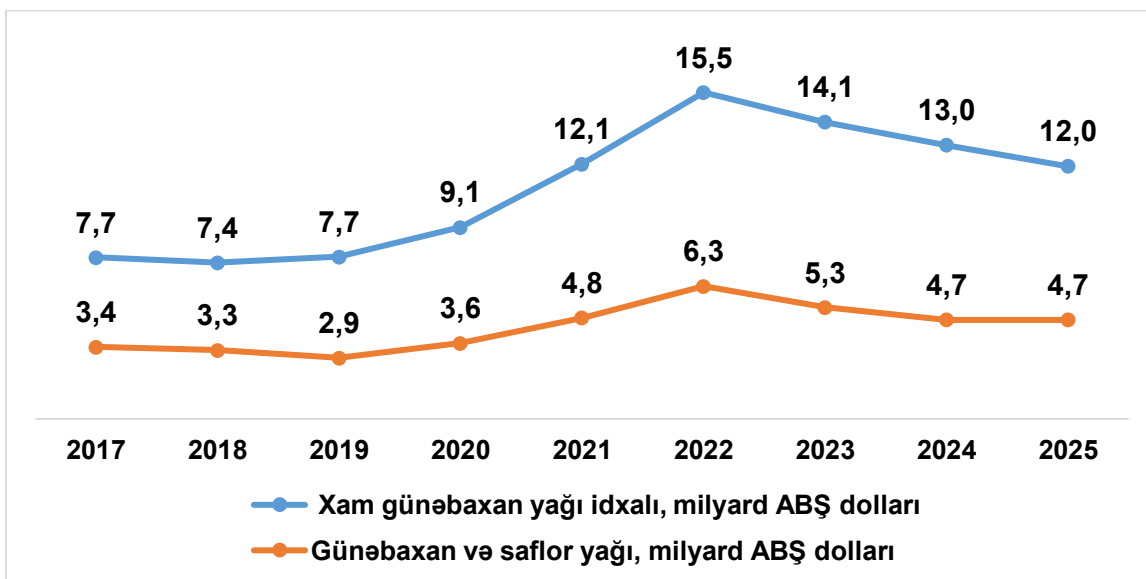
Qrafik 7. 2024-cü ildə günəbaxanın qlobal istehsal göstəriciləri, milyon ton

Mənbə: Faostat.org

2025-ci ildə qlobal bazarda xam günəbaxan və ya saflor yağı idxalı 12,0 milyard ABŞ dolları, digər günəbaxan və ya saflor yağı idxalı isə 4,7 milyard ABŞ dolları olub (Qrafik 8).

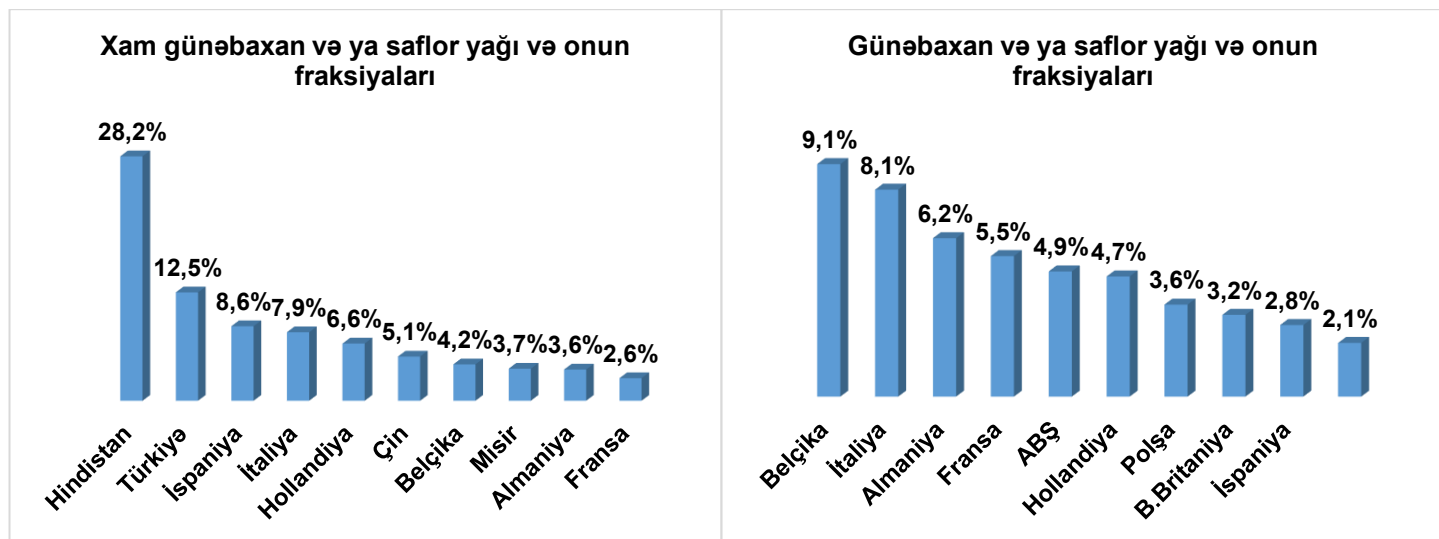
Qrafik 8. Qlobal günəbaxan yağı idxalının həcmi, milyard ABŞ dolları

Mənbə: Trademap.org

2025-ci ildə dünya üzrə “Xam günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” idxalının 83,0%-i Hindistan, Türkiyə, İspaniya, İtaliya, Hollandiya, Çin, Belçika, Misir, Almaniya və Fransa payına düşüb. “Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” idxalının isə 50,2%-i Belçika, İtaliya, Almaniya, Fransa, ABŞ, Hollandiya, Birləşmiş Krallıq, Polşa, İspaniya və Çilin payına düşüb (Qrafik 9).

Qrafik 9. “Xam günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” və “Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” idxalının ölkələr üzrə strukturu

Mənbə: Trademap.org

🇦🇷 2025-ci ildə dünya üzrə “Xam günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları” ixracında Argentina (28,8%), Hollandiya (11,6%) və Bolqarıstan (11,1%) ilk üçlükdədir. “Günəbaxan və ya saflor yağı və onun fraksiyaları”nın əsas ixracatçıları Türkiyə (23,8%), Macarıstan (9,6%) Hollandiya (8,6%), İspaniya (6,2%) və Belçika (5,3%) olmuşdur.

2026-cı ilin ilk altı ayı üzrə arayış

🇦🇷 2026-cı ilin ilk altı ayında məhsulun ümumi **idxalı 4 090,2 ton**, ümumi dəyəri isə **7 053,3 min ABŞ dolları** təşkil etmişdir. İdxalın coğrafiyasında əsas payı ənənəvi tədarükçü ölkələr saxlamışdır. Ən böyük idxal **Çin** (1 550,9 ton; 2 803,7 min ABŞ dolları), **Türkiyə** (1 601,1 ton; 2 705,4 min ABŞ dolları), **Qazaxıstan** (334,5 ton; 692,9 min ABŞ dolları), **Özbəkistan** (237,5 ton; 501,4 min ABŞ dolları) və **Rusiya** (363,9 ton; 338,2 min ABŞ dolları) hesabına formalaşmışdır. Bu beş ölkə birlikdə ümumi idxal həcmnin təxminən **99 %-ni** təmin etmişdir.

🇦🇷 Hesabat dövründə əvvəlki illərlə müqayisədə bəzi istiqamətlər üzrə dəyişikliklər də müşahidə olunmuşdur. Belə ki, İran, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, İspaniya və Ukraynadan idxal qeydə alınmamış, əvəzində Almaniya idxal 2,2 tona çataraq əvvəlki illərlə müqayisədə artmışdır.

🇦🇷 2026-cı ilin yanvar–iyun aylarında **ixracın ümumi həcmi 1 580,5 ton**, ümumi dəyəri isə **1 698,9 min ABŞ dolları** olmuşdur. İxracın əsas istiqamətləri **Ukrayna** (840,6 ton; 1 167,8 min ABŞ dolları), **Gürcüstan** (288,0 ton; 198,0 min ABŞ dolları), **Türkiyə** (207,9 ton; 113,5 min ABŞ dolları) və **İraq** (244,0 ton; 219,6 min ABŞ dolları) olmuşdur.

🇦🇷 Ümumilikdə, 2026-cı ilin ilk yarısında xarici ticarət balansı hələ də idxalın üstünlüyü ilə xarakterizə olunur. İdxalın həcmi ixracdan **təxminən 2,6 dəfə**, dəyər ifadəsində isə **4,2 dəfə** çox olmuşdur.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tabeliyində

Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi

tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

S. Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**